

Stále je čas na očkovanie proti chrípke!

Slovenská epidemiologická a vakcinologická spoločnosť podporuje ochranu zdravia obyvateľov pred chrípkou očkovaním. Členovia výboru idú príkladom. Na obrázku sa očkuje prezidentka SEVS Zuzana Krištúfková.

SEVS od roku 2014 realizuje aj projekt **Chráňme našich pacientov. Očkujeme sa proti chrípke.**

<http://chranimenasichpacientov.sk>

Facebook:

<https://www.facebook.com/chranimenasichpacientov/>

Cieľom projektu je aktivizovať zdravotnícke zariadenia, aby vo svojich pracovných kolektívoch vnímali očkovanie proti chrípke nielen ako ochranu samých seba, ale aj a najmä ako ochranu svojich pacientov, vyzývať zdravotníckych pracovníkov, ktorí sa dávajú proti chrípke očkovať, aby to dali vedieť aj svojim kolegom a pacientom.

Na začiatku bol stav, keď médiá šíрили konšpiračné teórie v snahe o senzáciu, bolo silné antivakcinačné hnutie, minimálna podpora štátnych orgánov v komunikácii s verejnosťou o očkovaní - strach z negatívnej publicity pod tlakom odporcov očkovania, mnohí lekári

podliehali konšpiračným teóriám, nedôverovali očkovaniam proti chrípke, nezaznamenali sme takmer žiadnu aktivitu zdravotníckych zariadení k očkovaniam lekárov. Podarilo sa nám však v roku 2015 získať prvých odvážnych lekárov, ktorí sa dali očkovať pred médiami a v roku 2018 už mnohí spontánne zdieľali očkovanie na sociálnych sieťach, stali sa ambasádormi, nastala aj zmena vnímania očkovania proti chrípke v médiách. Do projektu sa môže prihlásiť každé zdravotnícke zariadenie – ambulancia, oddelenie, nemocnica, v ktorom je zaočkovaných proti chrípke aspoň 50 % zamestnancov. Dostane certifikát, nálepky a odznaky.

Na jeseň 2019 sa do projektu aktívne zapojili:

1. Nemocnica Poprad
2. Fakultná nemocnica Trnava
3. NsP Galanta (Svet zdravia)

V týchto nemocniciach sa podarilo zorganizovať očkovanie zdravotníckych pracovníkov priamo na pracovisku. Súčasťou týchto aktivít je edukačný workshop, očkovanie a medializácia. V nemocnici je zriadená „foto“ stena, na ktorej sú snímky zaočkovaných zdravotníckych pracovníkov s motivačným odkazom. Uvítali sme pozitívny prístup vedenia týchto nemocníc k očkovaniam svojich zamestnancov.

Tu sú odkazy na mediálne výstupy z očkovania:

#ockovanychripkuneprenasa

<https://www.hlavnespravy.sk/hromadne-ockovanie-proti-chripke-vyuzilo-nemocnici-galanta-50-zdravotnikov/1954716>

<https://www.teraz.sk/regiony/hromadne-ockovanie-proti-chripke/429934-clanok.html>

<https://www.24hod.sk/hromadne-ockovanie-proti-chripke-vyuzilo-v-galante-50-zdravotnikov-cl720214.html>

<https://lekari.sk/denna-sprava/Galanta-Hromadne-ockovanie-proti-chripke-vyuzilo-v-nemocnici-50-zdravotnikov-23918.html>

<https://mytrnava.sme.sk/c/22259576/proti-chripke-zaockovali-az-50-pracovnikov.html>

<https://webnovinky.sk/2019/11/13/hromadne-ockovanie-proti-chripke-vyuzilo-v-galante-50-zdravotnikov/>

<https://www.teraz.sk/zdravie/trnava-lekari-a-sestry-fakultnej-nemocnice/430098-clanok.html>

<https://lekari.sk/denna-sprava/Trnava-Lekari-a-sestry-fakultnej-nemocnice-sa-ockuju-proti-chripke-23926.html>

<https://mytrnava.sme.sk/c/22260251/lekari-a-sestry-fakultnej-nemocnice-v-trnave-sa-ockuju-proti-chripke.html>

<http://www.trnava-live.sk/2019/11/15/do-projektu-hromadneho-ockovania-zdravotnikov-proti-chripke-sa-zapajaju-aj-lekari-a-sestry-z-trnavskej-nemocnice/>

Dôvody Projektu:

- **Neočkovaní zdravotníci majú 3,4 krát vyššie riziko dostať chrípku ako neočkovaný zdravý dospelý človek¹.** Nozokomiálne epidémie viedli pri cieleňom sledovaní v 38,5 % k uzavretiu postihnutého oddelenia.² V štúdií sa zistilo, že 48,8% ZP, ktorí pokračovali v práci aj napriek príznakom respiračnej infekcie bez horúčky malo laboratórne potvrdený vírus chrípky.³
- V priebehu epidémie chrípky, ktorá trvala 2 týždne v zariadení pre dlhodobo chorých ochorelo na chrípku 69 zo 100 pacientov, 7 zomrelo a 45 pacientov bolo súčasne febrilných. **Na chrípku ochorel aj personál, absencie v práci ochromili ošetrovateľskú starostlivosť a mali za následok sťažené zvládanie a manažovanie epidémie.** Extrémne rýchle šírenie chrípky v rámci inštitúcie zabránilo zistiť kto koho nakazil. Ťažké stavy pacientov sťažovali situáciu.⁴
- V 12 geriatrických zariadeniach, kde bola ponúknutá vakcinácia ZP priamo na pracovisku sa dosiahla zaočkovanosť 61 %. V týchto zariadeniach klesla celková úmrtnosť pacientov zo 17 % na 10 %.⁵ V sledovaných 20 nemocniciach dlhodobej starostlivosti o seniorov sa zistila 13,6% celková úmrtnosť v nemocniciach, v ktorých ponúkali očkovanie na pracovisku a dosiahla sa tam 61% zaočkovanosť na rozdiel od nemocníc s 22,4% úmrtnosťou, kde neponúkali očkovanie na pracovisku a zaočkovanosť tam bola 5%.⁶ Z výsledkov týchto štúdií vyplýva, že **očkovanie ZP je spojené s významným poklesom úmrtnosti u pacientov.**
- Zaočkovanosť ZP sa na Slovensku plošne nesleduje. Z cieleňej štúdie v nemocnici v Trnave sa však zistilo, že kopíruje zaočkovanosť populácie, tzn. cca 4 %, čo je hlboko a dlhodobo pod odporúčaniami WHO, epidemiológov aj odborných spoločností.

Zdroje:

1. Kuster, S. P., et al. Incidence of influenza in healthy adults and healthcare workers: a systematic review and meta-analysis. *PLoS One* 2011; 6(10):e26239
2. Hansen S. et al. Closure of medical departments during nosocomial outbreaks: data from a systematic analysis of the literature. *J Hosp Infect.* 2007;65(4):348-53.
3. Ridgway JP. Et al. Influenza among afebrile and vaccinated healthcare workers. *Clin Infect Dis* 2015;60(11):1591-5.
4. Caranco P. VIIIème Journée Nationale des GROG – Paris, 20 Novembre 2003. <http://www.grog.org/documents/CarencoJourneeGROG03.pdf>
5. Potter et al.. Influenza Vaccination of Health Care Workers in Long-Term-Care Hospitals Reduces the Mortality of Elderly Patients. *J. Infect. Dis* 1997; 175(1)1-6.
6. Carman et al. Effects of influenza vaccination of health-care workers on mortality of elderly people in long-term care: a randomised controlled trial. *Lancet.* 2000; 335(9198):93-7